

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobce: **S. S.**
zastoupen JUDr. Davidem Šmídem, Ph.D., advokátem
se sídlem Olšanská 2643/1a, Praha 3 - Žižkov

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. listopadu 2019, č. j. OAM-527/ZA-ZA11-VL16-2019, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Toto rozhodnutí napadl žalobce včas podanou žalobou. Má za to, že žalovaný porušil § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu ve spojení s § 2, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a článek 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU (dále též jen „kvalifikační směrnice“).
3. Napadené rozhodnutí bylo dle jeho názoru vydáno na základě nesprávně zjištěného skutkového a právního stavu. Žalovaný především nijak nezohlednil, že žalobci bylo ze strany jeho předchozího zaměstnavatele v místě původu na Ukrajině vyhrožováno fyzickou likvidací. Žalobce tak mohl být v zemi původu vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo mu může hrozit vážná újma podle § 14a zákona o azylu.
4. Žalobce v azylovém řízení uvedl dle svého přesvědčení také skutečnosti svědčící pro udělení humanitárního azylu. Není dle žalobce možné, aby orgány České republiky nereagovaly na opakované výhrůžky směřující k jeho fyzické likvidaci v zemi původu. K této situaci se žalovaný ve svém rozhodnutí vyjádřil tak, že se nejedná o politické problémy žalobce. Nijak hlouběji se přitom nezabýval humanitárním azylem, přestože je žalobce přesvědčen, že splňuje kritéria pro jeho udělení.
5. Žalovaný tak posoudil věc na základě špatně vyhodnocených důkazů a k takto zjištěnému skutkovému stavu následně použil právní úpravu, která by na správně zjištěný skutkový stav nedopadala.
6. Dále žalobce namítl porušení základních zásad správního řízení vyjádřených v §§ 2 až 8 správního řádu. Jedná se především o požadavek individualizace správního řízení a správního rozhodnutí stanovený v § 2 odst. 4 a povinnost správního orgánu zjistit stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, ve smyslu § 3 správního řádu.
7. Veškeré skutečnosti a úvahy, které vedly k vydání správního rozhodnutí je pak žalovaný správní orgán povinen ve smyslu ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu uvést do napadeného rozhodnutí. Žalovaný navíc nepostupoval eurokonformním způsobem, neboť při aplikaci ustanovení §§ 12, 14 a 14a zákona o azylu nezohlednil požadavky vyplývající z čl. 4 kvalifikační směrnice.
8. Ze shora uvedených důvodů navrhl žalobce, aby krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Dle žalovaného žaloba nejenom že nedokazuje tvrzené pochybení žalovaného správního orgánu, nýbrž jako celek působí pouze účelovým dojmem s cílem vymoci si na území České republiky legalizaci pobytu za každou cenu.
10. Na účet prvního žalobního bodu poznamenal, že správní orgán je povinen ve správním řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany postupovat individuálně ke každému případu a to učinil i v tomto případě. V návaznosti na to odkázal zejména na str. 3 napadeného rozhodnutí, kde jsou popsány všechny podklady a skutečnosti, ze kterých při vydání rozhodnutí vycházel.
11. K domněnce žalobce, že mu měla být udělena mezinárodní ochrana dle § 12 zákona o azylu, se žalovaný marně snažil přijít na důvod, z čeho tuto domněnku žalobce vyvozuje. Žalobce tvrdí, že mu vyhrožuje „zaměstnavatel“ zabitím, neb ho viní z krádeže peněz z

jednoho z automatů jeho herny. Žalovaný neshledal sebemenší relevanci podřazovat toto pod pronásledování z důvodu uplatňování politických práv a svobod, rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Pokud jsou domnělé oběti vyhrožování ze strany soukromých osob na Ukrajině nahlíženy například jako specifická sociální skupina nebo třeba rasa, žalovanému tato skutečnost není známa. K námitce, že měl žalovaný udělit žalobci doplňkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu, se žalovaný odkázal na str. 8 – 9 napadeného rozhodnutí.

12. Na žalobcovu domněnku, že mu měl být udělen humanitární azyl, žalovaný odpověděl, že nebyly shledány skutečnosti zvláštního zřetele hodné a k udělení humanitárního azylu tak nebyly naplněny zcela žádné důvody.
13. Dle názoru žalovaného se případu žalobce věnoval individuálně, neboť shromáždil skutečnosti k případu relevantní. Naopak žalobce zůstal při formulaci žalobních bodů ve zcela obecné rovině. Navrhl proto zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.

IV. Jednání soudu

14. Při jednání soudu dne 1. 9. 2020 setrvali účastníci řízení na svých postojích a návrzích, k žádnému doplnění či konkretizaci žalobní argumentace ze strany žalobce nedošlo. Žalobce k dotazu soudu sdělil, že k datu jednání nebyla žádnému z členů jeho rodiny, kteří v České republice žádali či žádají o mezinárodní ochranu, tato v žádné z jejich zákonných forem udělena.

V. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

15. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
16. V přezkumném řízení krajský soud ověřil následující rozhodné skutečnosti, přičemž měl ovšem na zřeteli také čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Dané ustanovení procedurální směrnice zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 uvedeného ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje *„úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU“*. S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem a je povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy.
17. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 9. 6. 2019. Krajský soud dodává, že výpovědi žalobce učiněné v průběhu celého správního řízení představují několik stran protokolu. Proto nepovažuje za nutné ani možné, aby je opisoval v úplnosti. V podrobnostech tak odkazuje zejména právě na obsah protokolu o výpovědi žalobce.

18. Pouze ve stručnosti krajský soud shrnuje, že žalobce je ukrajinské státní příslušnosti i národnosti. Je svobodný a bezdětný. Vyznáním je pravoslavný křesťan, nikdy nebyl politicky aktivní. Posledním místem jeho bydliště bylo město Nadvěrna v Ivano-Frankovské oblasti. Do České republiky přicestoval bezvízově autobusem z Polska dne 14. 3. 2019. V České republice byl již v roce 2017. Je zdravý a nepotřebuje žádnou pomoc cizí osoby. Ve vlasti pobývá jeho otec a babička. V České republice má matku, dva bratry a sestru, kteří rovněž žádají o mezinárodní ochranu. Matce již byla v minulosti tato žádost zamítnuta, ale v roce 2018 požádala znovu.
19. Jako důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že na Ukrajině pracoval v herně, do které se v noci někdo vloupal a vykradl ji, majitel herny po něm požadoval ukradené peníze, přičemž v souvislosti s tím mu bylo vyhrožováno.
20. Upřesnil, že od 20. 12. 2018 do 7. 3. 2019 pracoval neoficiálně v nelegální herně. Dne 5. 3. 2019 v noci došlo k tomu, že zákazníci herny rozbili jeden automat a peníze z něj ukradli. On zavolal pouze ochranku, nikoliv policii. Majitel herny se domnívá, že se na krádeži podílel, proto mu prostřednictvím nějakého prostředníka, kterého žalobce nezná, sdělil, že ukradené peníze bude chtít po něm. Na policii nehlásil ani krádež v herně ani uvedené vyhrožování, protože policisty viděl často sedět v herně nad drinkem a domníval se, že by se tím nezabývali. Proto se žalobce v březnu 2019 rozhodl odjet z Ukrajiny za matkou do České republiky, myslel si, že tady chvíli pobude a až se vše uklidní, že se vrátí. Dozvěděl se ale, že nějací lidé byli v místě, kde bydlel společně s babičkou, říkali jí, že ho hledají a chtějí po něm peníze. Žalobce uvedl, že by se někdy později na Ukrajinu rád vrátil, ale za téhle situace neviděl jinou možnost, než podat žádost o mezinárodní ochranu. Dobu mezi příjezdem do České republiky a podáním žádosti o mezinárodní ochranu (zhruba 3 měsíce) strávil u matky na Šumavě. Žádné problémy s policií, soudy, armádou či státními orgány na Ukrajině nikdy neměl. Neměl ani problémy s vycestováním. Pokud by se vrátil na Ukrajinu, musel by se tam asi skrývat, když ho tam ony osoby hledají.
21. Při posouzení předmětné žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalovaný konkrétně vycházel z žalobcovy výpovědi a dále z podkladů, které shromáždil v průběhu správního řízení, a to: Informace MZV ČR, č. j. 131227-6/2019-LPTP ze dne 15. 8. 2018 „Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti – Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“; Informace OAMP Ukrajina: Situace v zemi ze dne 25. 4. 2019.
22. Žalobci byla dána možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí (ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu) dne 17. 10. 2019. Žalobce této možnosti využil a k seznámení se s podklady se dostavil. Na základě takto zjištěného skutkového stavu věci, který nikterak nerozporuje ani žalobce, poté dospěl krajský soud k následujícím právním závěrům.
23. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k názoru, že žaloba n e n í d ů v o d n ě n á.
24. Krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130,

publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).

25. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
26. Krajský soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je jeho obava ze soukromých osob, které mu měly vyhrožovat násilím a požadovaly po něm zaplacení peněz ukradených z nelegální herny, kde žalobce neoficiálně pracoval, neboť jej majitel herny vinil ze spoluúčasti na této krádeži.
27. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Žalobce v podané žalobě pouze odkázal na údajné porušení předmětného ustanovení, ale zároveň se blíže k této problematice nevyjádřil a argumentaci na toto téma nijak nerozvedl. Krajský soud se proto zabýval touto námitkou ve zcela obecné rovině.
28. Pokud jde o udělení azylu z důvodů vymezených v § 12 písm. a) zákona o azylu, pak to nepřicházelo vůbec v úvahu, jelikož žalobce zcela jasně uvedl, že nebyl členem žádné politické strany či zastáncem určitých politických názorů. Důvody svého odchodu z Ukrajiny s touto problematikou vůbec nespojoval.
29. Nelze rovněž shledat, že by měl žalobce nárok na udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce je žadatel o mezinárodní ochranu, který na Ukrajině nikdy neměl problémy se státními orgány. Vyhrožováno mu mělo být výhradně ze strany soukromých osob, které jej podezíraly z účasti či zavinění na krádeži peněz z nelegální herny, v níž pracoval.
30. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se „*pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*“ Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí „*státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*“ Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona „*pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a*

pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.“

31. V návaznosti na shora uvedené soud konstatuje, že: „*potíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004).
32. V posuzované věci je nesporným, že žalobce se o jakoukoliv záštitu státních orgánů či policie vůbec nepokusil. Přitom neměl jediný objektivně existující důvod, pro který by se mohl domnívat, že mu policejní nebo jiné státní orgány odmítnou pomoc poskytnout. Do té doby totiž neměl s jejich činností ve vztahu ke své osobě či osobám blízkým jedinou negativní zkušenost. Jeho vysvětlení v tomto směru navíc vyznívají dosti nevěrohodně a jsou velmi obecná a nekonkrétní - těžko mohl relevantně posoudit efektivitu policejní pomoci ze skutečnosti, že viděl nějaké policisty sedět u nich v herně na drinku.
33. Taková, v podstatě nic neříkající, argumentace nemůže obstát. V souvislosti s tím nelze přehlédnout např. závěry Nejvyššího správního soudu, které jasně deklarují, jak hodnotit skutečnosti uváděné žalobcem, kdy např. v rozhodnutí ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008-47, uvedl následující – „*tvrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob a případně i z jejich násilného jednání, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení "pronásledování", a tedy ani azylový důvod.*“
34. Ze zpráv o zemi původu obstaraných žalovaným navíc nevyplývá, že pokud by se žalobce v situaci, v níž se nacházel, na policejní či jiné státní orgány se žádostí o pomoc obrátil, byla by taková žádost předem, bez dalšího, odsouzena k nezdaru nebo by se obrátila proti němu.
35. Žalovaný se problematikou naplnění důvodů pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu velmi zodpovědně zabýval na str. 4 až 6 napadeného rozhodnutí, přičemž s jeho právními závěry se krajský soud v zásadě shoduje a v podrobnostech na ně odkazuje.
36. Totéž lze konstatovat ohledně neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. Udělení azylu dle § 13 zákona o azylu nepřicházelo s ohledem na zjištěný skutkový stav vůbec v úvahu.
37. Azyl za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta. V posuzovaném případě není žalobce rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 zákona o azylu, proto na něj toto ustanovení nedopadá. Ostatně proti této části výroku rozhodnutí žalobce nevznesl žádných námitek.

38. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
39. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkouvává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Nejvyšší správní soud se k tomuto vyjádřil dále v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, takto: *„Udělení azylu z humanitárních důvodů je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkouvává soud pouze v omezeném rozsahu. Soudu nepřísluší přezkouvat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je skutečně věcí diskrečního oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkouvává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Protože správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatele, tak i stav v jeho zemi, pokud z nich sám nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména, když stěžovatel ve správním řízení ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu sám neuváděl.“* Samotné správní rozhodnutí tak podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48).
40. V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“*
41. Krajský soud proto hodnotil, zda žalovaný nevybočil z mezí, které mu pro správní uvážení stanovuje zákonná úprava. Při posuzování pak vycházel z toho, že správní uvážení neznamená libovůli správních orgánů v rozhodování a nemůže vést k nepodloženým rozhodnutím. Každé správní uvážení probíhá v přesně vyznačených mezích, stanovených příslušnou právní normou, minimálně podle základních zásad, jimiž je ovládáno rozhodování správních orgánů, a to podle zásady legality a vázanosti správy zákonem.
42. Nutno především zdůraznit, že žalobce se v průběhu azylového řízení udělení

humanitárního azylu vůbec nedomáhal. Uvedl pouze, že je zcela zdrav a nemá žádné zvláštní potřeby. Dále lze konstatovat, že žalovaný měl dostatek podkladů pro případné rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu, vycházel převážně ze žádosti žalobce a jeho výpovědí, ale i dalších materiálů, které jsou aktuálního data a reagují mimo jiné i na sociální a bezpečnostní problematiku (výčet materiálů viz výše). Při svém posuzování nevybočil z rozsahu stanoveného zákonem, jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou, na kterou v odůvodnění napadeného rozhodnutí bohatě odkazoval. Své argumenty řádně odůvodnil, když vzal v potaz konkrétní skutkový stav týkající se žalobce, včetně jeho ekonomické, rodinné i sociální situace (viz str. 7 napadeného rozhodnutí). Krajský soud ve shodě se žalovaným podotýká, že smyslem humanitárního azylu je poskytnout pomoc osobám, které jsou např. těžce postižené nebo čelily významné přírodní katastrofě. Krajský soud tak uzavírá, že neshledal v případě žalobce žádnou zvláštního zřetele hodnou okolnost, která by nebyla dosud judikaturou řešena, či důvod k tomu, aby se soud od judikatury, z níž žalovaný ve svých úvahách vycházel, odklonil.

43. Krajský soud obiter datum upozorňuje, že institut azylu obecně slouží k ochraně osob, které jsou na území své vlasti pronásledováni. Takový institut tak nelze využít k legalizaci pobytu cizince na území České republiky z důvodů, jež nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu ve smyslu zákona o azylu. Krajský soud ve shodě se závěry správního orgánu žalobcovy námitky jako důvodné pro udělení humanitárního azylu neshledal.
44. Následně krajský soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
45. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
46. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení (jejich výčet je uveden na str. 7-8 napadeného rozhodnutí), které lze označit za objektivní, transparentní a aktuální nejen v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí, ale i dnes.
47. Předně, žalobce neuvedl a ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť není sporu o tom, že Ukrajina patří mezi státy, které trest smrti zrušily, a to pro všechny trestné činy již v roce 2000.

48. Krajský soud dále upozorňuje, že žalobci nesvědčí ani mezinárodní ochrana ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný se s otázkou hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání vypořádal zcela vyčerpávajícím způsobem. Poukázal na fakt, že žalobce je osoba, proti které nebylo ve vlasti nikdy vedeno žádné trestní stíhání a která se v průběhu správního řízení nezmínila o žádném negativním jednání ze strany státních orgánů Ukrajiny, které by bylo možné považovat za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Jako vážnou újmu nelze shledat ani nutnost případně vykonat vojenskou službu ve vlasti, neboť ji nelze považovat za nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, ale je vnímána jako jedna ze základních státo-občanských povinností. Krajský soud by pro úplnost poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, podle něhož pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponižení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Žalobcem popisované potíže ovšem pod výše definovanou hrozbu vážné újmy subsumovat nelze. Žalobce ve správním řízení a v žalobě vůbec netvrdil, že by mu v případě návratu na Ukrajinu hrozilo nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Ve správním řízení opakovaně spojoval své obavy z návratu na Ukrajinu pouze s tím, že by mohl být hledán soukromými osobami, které po něm chtěly vymoci peníze ukradené z herny, v níž pracoval.
49. Po pečlivém posouzení výpovědi žalobce o tvrzených potížích v zemi jeho původu musí krajský soud předně konstatovat, že jím poskytnuté informace jsou zcela obecné, nepodpořil je žádným relevantním a aktuálním podkladem či vysvětlením. I z této skutečnosti plyne, že žalobce pouze zcela na základě svých domněnek předjímá možné události, které se mohou a nemusí v místě jeho původu stát. Žalobcem popisované potíže, resp. zcela pomyslně nastíněné obavy, ovšem pod výše definovanou hrozbu vážné újmy subsumovat nelze.
50. Ohledně shora uvedených obav žalobce, krajský soud podotýká, že je mu známa možnost dostupné pomoci ukrajinských státních orgánů a dalších bezpečnostních složek, jak vyplynulo z Informace OAMP, ze dne 25. 4. 2019, Situace v zemi. V souvislosti s možnostmi ochrany na území Ukrajiny lze zmínit dále např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2013, č. j. 1 Azs 9/2013 - 36, ze kterého vyplývá, že Ukrajinu nelze považovat za zemi, ve které příslušné orgány vůbec nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty. Z toho vychází i pozdější judikatura Nejvyššího správního soudu, např. usnesení ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016 - 31 či nedávné usnesení ze dne 25. 4. 2019, č. j. 1 Azs 451/2018 - 53.
51. Co se týče bezpečnostní situace na Ukrajině, nadepsaný soud doplňuje, že tamější situaci nelze klasifikovat jako tzv. totální konflikt, jelikož probíhající konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Krajský soud v tomto směru proto poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která setrvale zastává názor, že ozbrojený konflikt na Ukrajině není sám o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť nejde o „totální konflikt“ (usnesení ze dne 15. 1. 2015 č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, ze dne 9. 12. 2015 č. j. 6 Azs 232/2015 - 32, ze dne 13. 12. 2016 č. j. 6 Azs 291/2016 - 33, ze dne 22.

2. 2018 č. j. 8 Azs 123/2017 - 40 či ze dne 27. 2. 2019 č. j. 6 Azs 372/2018 - 31). Nebylo tomu tak ani nikdy v minulosti.
52. Navíc žalobce bydlel před svým odjezdem v Ivanofrankivské oblasti, tedy v oblasti, která je plně pod kontrolou ukrajinských státních orgánů a shora zmíněné ozbrojené konflikty zde neprobíhaly, neprobíhají ani neexistuje taková akutní hrozba do budoucna. Nutno také zdůraznit, že žalobce v podstatě žádné obavy v tomto směru ani nevznášel a netvrdil. Krajský soud proto uzavírá, že neshledal ani existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
53. Závěrem žalovaný zdůvodnil, jakým způsobem dospěl k závěru, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Ani k těmto závěrům nemá krajský soud výhrad.
54. Žalobci nelze dát dále za pravdu v tom, že by žalovaný zjistil skutkový stav ohledně skutečností relevantních pro udělení mezinárodní ochrany (ať už azylu či ochrany doplňkové) v zemi jeho původu neúplně či nedostatečně či že by při vyhodnocování obstaraných důkazů porušil zásadu jejich volného hodnocení nebo některou ze základních zásad správního řízení vymezených §§ 2 až 8 správního řádu. Nejen, že žalovaný opíral své úvahy o zcela aktuální informační zdroje, ale své závěry odůvodnil komplexně i vzhledem k individuální situaci žalobce.
55. Žalovaný se vypořádal i s otázkou, zda by žalobci mohla hrozit nějaká újma v souvislosti s tím, že v zahraničí požádal o mezinárodní ochranu. Ze zprávy MZV ČR č. j. 131227-6/2019-LPTP ze dne 15. 8. 2018 vyplývá, že není známo, že by občané Ukrajiny, kteří se vrací do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí či jako neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu byli po návratu na Ukrajinu nějakým způsobem perzekuováni, diskriminováni či znevýhodňováni ze strany státních orgánů či soukromých osob.
56. Krajský soud tak uzavírá, že žalobci v případě návratu do vlasti hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) a písm. c) a písm. d) zákona o azylu nehrozí.
57. Pro úplnost soud konstatuje, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana ve smyslu tohoto ustanovení.
58. Krajský soud ještě dodává, že požádat o mezinárodní ochranu lze pouze bezprostředně po příjezdu osoby na území České republiky, v okamžiku, kdy k tomu má žadatel příležitost. V tomto směru lze i odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu např. ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004, či ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že *„o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004, je uvedeno: *„Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“* Rovněž těmto požadavkům žalobce v posuzované

věci nedostál.

59. Vzhledem k výše uvedenému nezbyvá soudu než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území České republiky a nelze ho zaměňovat s jinými zákonnými formami legalizace pobytu.
60. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, jakož i z ustanoveními kvalifikační směrnice (nezohlednění jejíhož čl. 4 žalobce zcela obecně, bez jakékoliv bližší konkretizace, namítal), proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
61. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Z obsahu soudního spisu je však patrné, že žalovanému žádné náklady v řízení před soudem nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 1. září 2020

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce